

गोंय सरकार

गोवा सरकार

Government of Goa

नागरिकाचें अधिकार-पत्र

CITIZEN'S CHARTER

राजभाशा संचालनालय

**पयली लिफ्ट, पांचवो माळो, जुन्ता हावस,
पणजी - गोंय.**

Directorate of Official Language
1st Lift, 5th Floor, Junta House,
Panaji – Goa.

TEL NO. : 0832-2420071/2420179 FAX : 0832-2420071

Website: www.dol.goa.gov.in

Email: dir-dol.goa@nic.in

प्रस्तावना

स्थानीय भासांचे उदरगती खातीर राज्य सरकारान उबारिल्ल्या म्हत्वाच्या पावलांक लागून राजभाशा संचालनालयाची स्थापना जाली. प्रादेशीक भासांची म्हत्वाची जाण आशिल्ल्यान, राज्य विधानसभेन गोंय, दमण आनी दीव राजभाशा कायदो, 1987 पारीत केलो, जाचे प्रमाणें देवनागरी लिपयेंतली कोंकणी भास राज्याची राजभास आसतली आनी कायद्यांत मराठी भाशे खातीरूय तजवीज केल्ली आसा, जाचो वापर सगळ्या वा खंयच्याय प्रशासकी कामां खातीर करूं येता.

आदीं, 1987 वर्सा सावन सरकारान राजभाशा विभाग घडयल्लो जो सर्वसाधारण प्रशासन खातें, गोंय सरकार हांच्या नियंत्रणा खाला आशिल्लो.

1997 वर्सा, तारीख 26/03/1997 हया दिसा सरकारी आदेश क्रमांक 23/1/87/GA & C (1) वरवीं राजभाशा संचालनालयाची स्थापना जाली आनी राजभाशा विभागांतल्या सगळ्या कर्मचाऱ्यांक तातूंत आसपावीत केले आनी तारीख 28/08/2003 हया दिसा आदेश क्रमांक 5/9/2002/PER हे वरवीं पूर्णकाळ संचालकाची नेमणूक केली, तशेंच 2004-05 वर्सा सावन स्वतंत्र अदमासपत्रकी माथाळो दिलो. ते खातीर, राजभाशा कायदो 1987 आनी राज्यांत चालंत आशिल्ल्या भासांचे उदरगती खातीर येवजण्यो चालीक लावपाची जापसालदारकी दिवन 2004 वर्सा राजभाशा संचालनालयाची स्थापना जाली.

हे संचालनालय प्रत्यक्षान नागरिकांच्या संपर्कांत येना. हया खात्याचो चडसो वावर आनी पुरोवपी सेवा सरकारी खातीं/एजन्सी वा सरकारी कर्मचाऱ्यां खातीर आसा. राजभाशा तशेंच हेर स्थानीय भासांचे उदरगती खातीर वेगवेगळ्यो येवजण्यो, प्रशिक्षण कार्यावळी राबोवन तशेंच कोंकणींतल्यान शब्दावली तयार करप, संशोधन कार्य आनी हेरां वरवीं राजभाशा संचालनालय आपल्या कामकाजाचो आवाठ वाडयता.

ध्येय आनी मोख

- अ) राजभाशा कायदो 1987 आनी ह्या कायद्या खाला जारी केल्ल्यो अधिसुचोवण्यो चालीक लावप.
- ब) राज्य सरकाराचें भाशा धोरण चालीक लावप.
- क) प्रशासन तशेंच गिन्यानाच्या हेर मळांचेर राजभाशेचो चडांत चड वापर जावचो म्हणूण पावलां उबारप.
- ड) वेगवेगळ्या येवजण्यां वरवीं कार्यशाळा, परिसंवाद, आनी हेर आयोजीत करून प्रशिक्षण दिवप.
- इ) कोंकणी, मराठी आनी हिंदींतल्यान जापो दिवप सवकळीचें जावचें म्हणूण सरकारी / निम-सरकारी कर्मचाऱ्यांक संगणकाचेर देवनागरींत टंकलेखन करपाचें प्रशिक्षण दिवप.

पुरवण करपी सेवांचे तपशील

- हेर सरकारी खात्यांतल्यान आयिल्ल्या वेगवेगळ्या दस्तावेजांचो अनुवाद कोंकणी/मराठी/हिंदी/पुर्तुगेज भासांनी करप, देखीक उदरगतीच्यो येवजण्यो, आपोवणें पत्र, विधानसभेचे प्रस्न, वेंचणुके संबंदीची माहिती, प्रसिध्दी पत्रकां, नागरिकाचें अधिकार-पत्र, न्यायालया संबंदीचीं प्रकरणां, कायदे आनी नेम, आनी हेर.
- तालुक्या पांवड्यांचेर आशिल्ल्या सगळ्या सरकारी कर्मचाऱ्यांक तशेंच गोंयांत नेमणूक जाल्ल्या सगळ्या भारतीय सेवा अधिकाऱ्यांक कोंकणी भाशेचें प्रशिक्षण दिवप, ज्या वरवीं प्रशासकी कामां खातीर कोंकणीचो वापर करूंक तांकां सोंपें जातलें.
- कारकुनी कर्मचारी वर्गाक देवनागरी लिपयेंत संगणकाचेर टंकलेखनाचें प्रशिक्षण दिवप होवूय वयर दिल्ल्या प्रशिक्षण कार्यावळींचो भाग आसा.
- तरेकवार विशयांनी वेगवेगळ्यो शब्दावली कोंकणींत तयार करप, देखीक, प्रशासकी, कायद्याची, विधिमंडळ, लोकवेद, अर्थीक-वित्तीय, वैजकी, ग्रंथालय परिभाशीक उतरावळ कोश, शिक्षणीक, प्रसार

माध्यम, साहित्या संबंदीत शब्दावली/शब्दकोश, पर्यावरण विज्ञान, वैजकी विज्ञान आनी जागृताय संबंदीत उतरावळ, झाडां संबंदीत उतरावळ, आनी हेर.

5. राजभास आनी हेर भासो परिणामकारक रितीन चालीक लावंक वेगवेगळ्यो येवजण्यो चालीक लावप.

6. राजभास आनी हेर भासो परिणामकारक रितीन चालीक लावंक अनुवाद, संपादन, मुद्रण तपासणी, पुनरिक्षण, आनी हेर विशयांचेर कार्यशाळा, परिसंवाद, कार्यावळी आयोजीत करप.

7. कोंकणी भाशेच्या विकासा खातीर गोवा कोंकणी अकादेमीक आनी मराठी भाशेच्या विकासा खातीर गोवा मराठी अकादेमीक आवर्ती अनुदान.

8. दाल्गाद कोंकणी अकादेमी, कोंकणी भाशा मंडळ आनी अखिल भारतीय कोंकणी परिशद हांकां संबंदीत भाशेच्या प्रसाराक लागून केल्ल्या वावरा खातीर आधाररूपी अनुदान.

-3-

9. वेगवेगळ्या सरकारी खात्यांनी गरज आसता तेन्ना दीसपट्ट्या प्रशासकी पत्रवेव्हारांत राजभाशेचो वापर करपा खातीर राजभाशा संचालनालय केंद्रक प्राधिकरण म्हूण वावर.

10. राजभास तशेंच भारतीय संविधानाच्या आठव्या परिशिष्टांत दिल्ल्या भाशेच्या वेव्हारा खातीर राजभाशा संचालनालय भारत सरकाराचें केंद्रक अभिकरण.

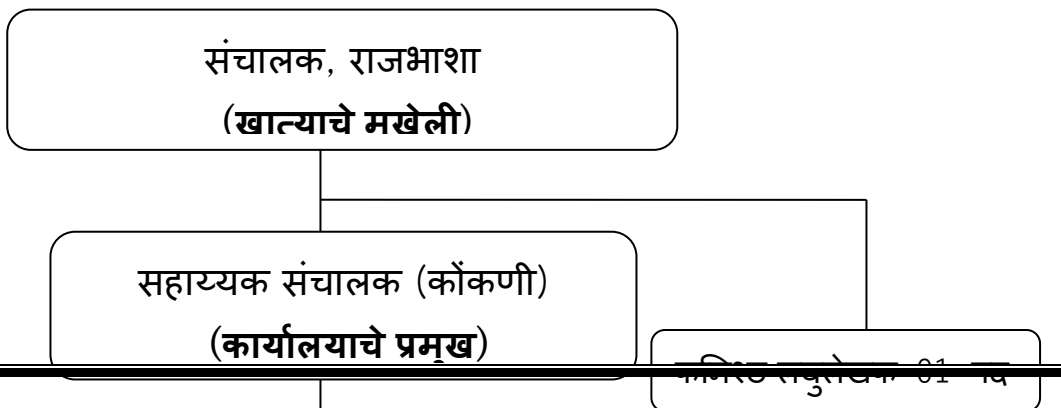
11. सगळीं सरकारी संकेतथळां भौभाशीक करप (कोंकणी, मराठी, इंग्लीश, आनी हेर)

12. विधानसभेच्या वेगवेगळ्या दस्तावेजांचे कोंकणींत आनी मराठींत अनुवाद. तशेंच कोंकणींतल्यान विधानसभा कामकाज चलोवंक सभापतींच्या कार्यालयाक सहाय्य दिवप.

13. नामफलक, नांवांचे तकटे, आनी हेरांचो कोंकणींत आनी मराठींत अनुवाद.

14. सरकारी खातीं/भौशीक क्षेत्रांतलीं उपक्रमां/महामंडळां/हेर संघटनां आनी हेरांक हांकां इंग्लीश ते कोंकणी, इंग्लीश ते मराठी, इंग्लीश ते हिंदी, इंग्लीश ते पुर्तुगेज आनी उरफाटो अनुवाद करून दिवंक खाजगी अनुवादक मंडळाची स्थापना.

संघटनात्मक तकटो (मंजूर केल्लीं पदां)

अंमलांत हाडिल्ल्यो येवजण्यो

1. राजभास प्रशिक्षण येवजण 2008:

हे येवजणे खाला गोंयांत नेमणूक जाल्ल्या सगळ्या भारतीय सेवा अधिकाऱ्यां सयत सगळ्या सरकारी कर्मचाऱ्यांक प्रशासकी कामां खातीर कोंकणी ही राजभाशा आशिल्ल्यान, तिचो वापर करूंक तशेंच सामान्य लोकां कडेन राजभाशेंतल्यान पत्रवेव्हार आनी संवाद करचो म्हूण प्रशिक्षण दितात.

2. राजभाशेंतल्यान प्रकाशन येवजण:

विज्ञान आनी तंत्रगिन्यान, अर्थीक, इतिहास, माध्यमां/भौस संचार, प्रशासन, पर्यटन, समाजशास्त्र आनी हेर, ह्या विशयांनी राज्यांतल्या लेखकांचे कुशळटायेक उर्बा दिवंक तशेंच कोंकणी आनी मराठी भासांक उर्बा दिवंक ही येवजण अंमलांत हाडल्या.

3. भाशा पुरस्कार योजना:

ही येवजण भाशा विद्वानांच्या दर्जेदार कामांचो सोद घेवंक घडयल्या. कोंकणी, मराठी आनी संस्कृत ह्या भासांच्या हिता खातीर आपली पुराय कारकीर्द ओंपिल्ल्या व्यक्तींक मानधन, मानचिन्न, यादस्तीक भेटोवपाचें उद्दिश्ट हे येवजणेचें आसा. भाशा पुरस्कार अशे आसात:

1. ज्ञानपीठ पुरस्कार जैतिवंत रवीन्द्र केळेकार कोंकणी भाशा पुरस्कार
2. बा. द. सातोस्कर मराठी भाशा पुरस्कार
3. दुर्गाराम उपाध्ये संस्कृत भाशा पुरस्कार

4. भाशा विकास योजना:

राज्य सरकाराच्या भाशा धोरणांचो प्रसार करपाचो उद्दिश्ट हे येवजणेचो आसा. कोंकणी, मराठी, हिंदी आनी संस्कृत ह्या प्रादेशीक भासांची उदरगत करूंक वेगवेगळो वावर हातांत घेवपी पात्र आशिल्ल्या गटांक/संस्थांक अर्थीक आदार दितात.

5. राजभाशा जागृती योजना:

हे येवजणे खाला, प्रशासकीय आनी शिक्षणीक मळार राज्यभाशेचे उदरगती खातीर वेगवेगळ्यो कार्यावळी, कार्यशाळा, व्याख्यानां आनी हेर, आयोजित करपाचें उद्दिश्ट आसा. ही येवजण राजभाशा संचालनालय थेट चालीक लायता.

6. राजभाशा अक्षर मित्र योजना:

हे येवजणे खाला कोंकणींत आनी मराठींत नेमाळीं, मासिकां आनी हेर, प्रकाशित करपी प्रकाशकांक अर्थीक आदार दितात.

7. राजभाशेचो प्रसार आनी उदरगतः

हया अदमासपत्रकी माथाळ्या खाला, गरज पडटा तेन्ना कोंकणी, मराठी आनी हिंदींतल्यान पत्रवेव्हार करूंक म्हूण सरकारी/निम-सरकारी कर्मचाऱ्यांक देवनागरी लिपयेंत टंकलेखन करपाचें प्रशिक्षण दितात.

-5-

तक्रार निवारण प्रणाली विशींचे तपशील

भौशीक तक्रार अधिकारी

अनु. क्र.	भौशीक तक्रार अधिकारी म्हूण नियुक्त केल्ल्या अधिकाऱ्याचें पद	पत्तो	दूरभाश क्र.
1.	सहाय्यक संचालक (कोंकणी)	जुन्ता हावस, पयली लिफ्ट, पांचवो माळो, पणजी-गोंय. पीन 403001	2420179/ 2420071

माहिती हक्क कायदो, 2005 खाला नेमिल्ले अधिकारी

अनु. क्र.	पीआयओ म्हूण नियुक्त केल्ल्या अधिकाऱ्याचें पद	पत्तो	दूरभाश क्र.	एका परस चड पीआयओ आसल्यार, वाठार/ वावराची वांटणी
1.	सहाय्यक संचालक (कोंकणी)	जुन्ता हावस, पयली लिफ्ट, पांचवो माळो, पणजी-गोंय. पीन 403001	2420179/ 2420071	पणजी

अनु. क्र.	एपीआयओ म्हूण नियुक्त केल्ल्या अधिकाऱ्याचें पद	पत्तो	दूरभाश क्र.	एका परस चड पीआयओ आसल्यार, वाठार/ वावराची वांटणी
1.	कनिशठ लघुलेखक	जुन्ता हावस,	2420179/	पणजी
2.	वरिष्ठ लिपीक	पयली लिफ्ट,	2420071	

3.	कनिशठ भाशांतरकार (कोंकणी)	पांचवो माळो, पणजी-गोंय.		
4.	कनिशठ भाशांतरकार (मराठी)	पीन 403001		

अनु. क्र.	पयलो अपील अधिकारिणी म्हूण नियुक्त केल्ल्या अधिकार्याचे पद	पत्तो	दूरभाश क्र.	ई-मेल पत्तो
1.	संचालक, राजभाशा संचालनालय	जुन्ता हावस, पयली लिफ्ट, पांचवो माळो, पणजी-गोंय. पीन 403001	2420179/ 2420071	dir-dol.goa@nic.in

-1-

मराठी

नागरिक अधिकार-पत्र

प्रस्तावना

राज्य सरकाराने स्थानिक भाषेच्या विकासासाठी महत्वाची पाऊले उचलताना राजभाषा संचालनालयाची स्थापना केली. प्रादेशिक भाषांच्या महत्वाची जाण असल्याने राज्य विधानसभेने गोवा, दमण आणि दीव राजभाषा कायदा 1987 संमत केला, ज्याद्वारे देवनागरी लिपीतील कोंकणी भाषा ही राज्याची राजभाषा असेल आणि त्याचबरोबर मराठी भाषा सुध्दा सर्व किंवा कोणत्याही शासकीय कामाकाजासाठी वापरली जाऊ शकते अशी कायद्यात तरतूद आहे.

पूर्वी 1987 पासून सरकारने राजभाषा विभाग स्थापन केला होता, जो सचिवालयाच्या सर्वसामान्य प्रशासन खाते, गोवा सरकारच्या नियंत्रणाखाली होता.

1997 साली सरकारी आदेश क्रमांक:- 23/1/87/GA & C (1) दिनांकीत: 26/03/1997 द्वारे राजभाषा संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली. ज्यात तत्कालिन राजभाषा विभागातील तत्कालिन कर्मचाऱ्यांचा समावेश करण्यात आला आणि आदेश क्र: 5/9/2002/PER दिनांकीत:28/08/2003 द्वारे पूर्णवेळ संचालकाची नियुक्ती करण्यात आली आणि 2004-05 सालापासून स्वतंत्र अर्थसंकल्पीय शीर्ष विभागाला देण्यात आले. राज्यात अस्तित्वात असलेल्या भाषांच्या विकासासाठीच्या योजना आणि राजभाषा कायदा 1987 यांची अंमलबजावणीच्या जबाबदारीसहित 2004 साली राजभाषा संचालनालयाची स्थापना करण्यात आली.

या खात्याचा नागरिकांशी प्रत्यक्ष संबंध येत नाही. खात्यातर्फे देण्यात येणाऱ्या सेवा या मुख्यतः सरकारी खाती / यंत्रणा किंवा सरकारी कर्मचाऱ्यांसाठी असतात. वेगवेगळ्या योजना, राजभाषेच्या आणि इतर स्थानिय भाषेच्या विकासासाठी प्रशिक्षण, कोंकणी भाषेतून परिभाषा तयार करणे, संशोधन कार्ये इत्यादी अशा उपक्रमातून राजभाषा संचालनालय भाषिक कार्याचा विस्तार करत आहे.

दृष्टीकोन आणि ध्येय

- अ) राजभाषा कायदा 1987 आणि त्या अंतर्गत जारी केलेल्या अधिसूचकांची अंमलबजावणी करणे.
आ) राज्य सरकारच्या भाषा धोरणाची अंमलबजावणी करणे.
इ) प्रशासन व इतर बौद्धिक क्षेत्रांमध्ये राजभाषेचा अधिकाधिक वापर व्हावा यासाठी पावले उचलणे.
ई) कार्यशाळा, परिसंवाद इ. किंवा योजनेच्या माध्यमातून प्रशिक्षण देणे.
उ) सरकारी / निम-सरकारी कर्मचाऱ्यांना कोंकणी, मराठी आणि हिंदीतून उत्तर देण्यासाठी प्रशिक्षण देणे.

दिलेल्या सेवांचा तपशील

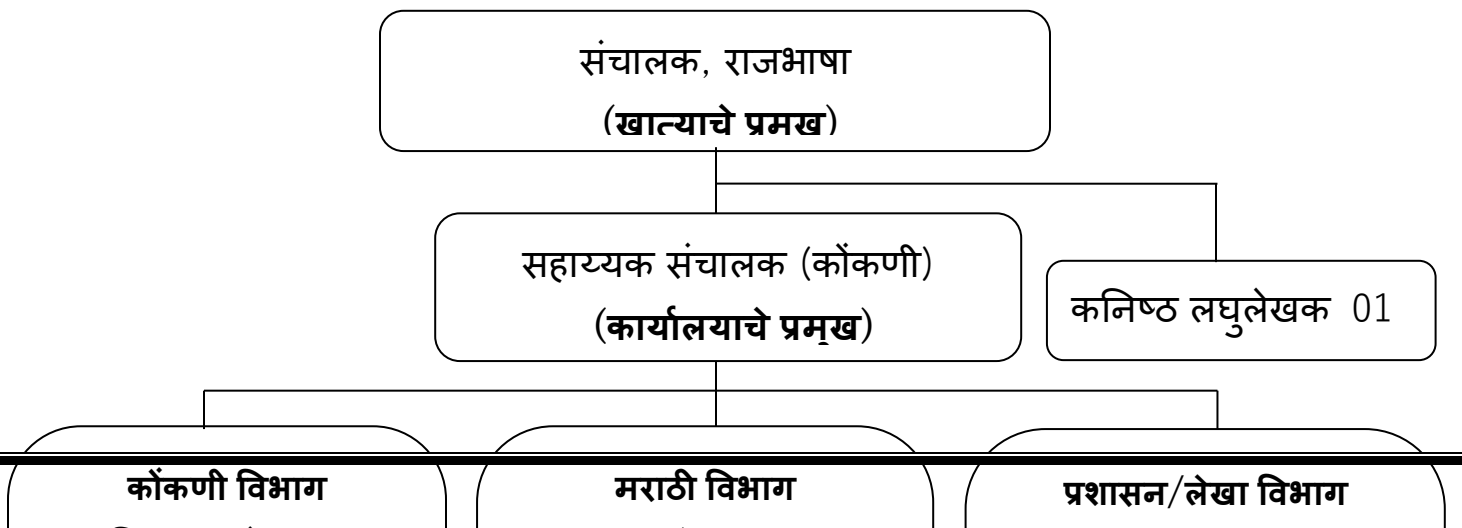
1. इतर सरकारी खात्यांमधून आलेले विविध दस्तावेजांचे जसे विकास योजना, निमंत्रण पत्रिका, विधानसभेचे प्रश्न, निवडणूक पत्रके, प्रसिध्दी पत्रके, नागरिक अधिकार-पत्र, न्यायालयाची प्रकरणे, कायदा व नियम इत्यादींचे कोंकणी/ मराठी/ हिंदी/ पोर्तुगीज भाषांमध्ये अनुवाद करणे.
2. प्रशासकीय कामकाजात कोंकणी भाषेचा वापर सोयीस्करपणे करण्यासाठी तालुकास्तरावरील सरकारी कर्मचाऱ्यांना आणि गोव्यात नियुक्त झालेल्या अखिल भारतीय सेवा अधिकाऱ्यांना कोंकणी भाषेचे प्रशिक्षण देणे.
3. कारकूनी कर्मचाऱ्यांना देवनागरी संगणकीय टंकलेखनाचे प्रशिक्षण देणे हा सुध्दा वरील प्रशिक्षण कार्याचा भाग आहे.
4. प्रशासकीय, कायदा, विधानसभेचे, लोकवेद, अर्थशास्त्र-वितीय, वैद्यकीय, ग्रंथालय, पारिभाषिक उतरावळ कोश, शैक्षणिक, प्रसारमाध्यमे, साहित्यिक शब्दावली/ शब्दकोश, पर्यावरणीय विज्ञान, वैद्यकीय विज्ञान, जागृती, वृक्ष अशा विविध विषयावरील शब्दावली कोंकणी भाषेत तयार करणे.
5. राजभाषा आणि इतर भाषांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी विविध योजनांची अंमलबजावणी करणे.

6. राजभाषा आणि इतर भाषांच्या प्रभावी अंमलबजावणीसाठी अनुवाद, संपादन, मुद्रीत शोधन, परीक्षण इ. विषयांवर कार्यशाळा, परिसंवाद आयोजित करणे.
7. गोवा कोंकणी अकादमी यांना कोंकणी भाषेच्या विकासासाठी आणि गोवा मराठी अकादमीला मराठी भाषेच्या विकासासाठी आवर्ती अनुदान देणे.
8. दाल्गाद कोंकणी अकादमी, कोंकणी भाषा मंडळ आणि अखिल भारतीय कोंकणी परिषद यांना संबधित भाषेच्या प्रसारासाठी आधाररूपी अनुदान देणे.
9. विविध सरकारी खात्यांनी आपल्या दैनंदिन शासकीय पत्रव्यवहारात राजभाषेचा प्रसार वापरासाठी राजभाषा संचालनालय केंद्रीय प्राधिकरण म्हणून काम करते.

-3-

10. राजभाषा आणि भारतीय संविधानाच्या 8 व्या परिशिष्टातील भाषांच्या व्यवहारासाठी राजभाषा संचालनालय भारत सरकारची केंद्रीय यंत्रणा आहे.
11. सर्व सरकारी संकेतस्थळे बहुभाषिक करणे (कोंकणी, मराठी, इंग्रजी इ.)
12. विविध विधानसभेय दस्तावेजांचे कोंकणी व मराठी भाषांतर करणे. तसेच विधानसभेय कामकाज कोंकणीतून करण्यासाठी सभापतीच्या कार्यालयाला सहाय्य करणे.
13. नामफलक, नावांचे तक्ते, माहितीफलक इत्यादींचा मराठी व कोंकणीतून अनुवाद.
14. सरकारी खाती /सार्वजनिक क्षेत्रातील उपक्रम/ महामंडळ/ इतर संघटना इत्यादींना इंग्रजी ते कोंकणी, इंग्रजी ते मराठी, इंग्रजी ते हिन्दी, इंग्रजी ते पोर्तुगीज किंवा उलट अनुवाद करून देण्यासाठी खासगी अनुवादक मंडळाची स्थापना.

संघटनात्मक तक्ता (मंजूर केलेली पदे)

अंमलात आणलेल्या योजना

1. राजभास प्रशिक्षण येवजण 2008 (योजना):

सर्व सरकारी अधिकाऱ्यांना व गोव्यात नियुक्त झालेल्या अखिल भारतीय सेवेतील अधिकाऱ्यांना या योजनेअंतर्गत प्रशिक्षण देण्यात येते. कोंकणी ही गोव्याची राजभाषा असल्याने प्रशासनातील कामकाज कोंकणी भाषेत करणे, त्याचबरोबरच पत्रव्यवहार व सामान्य जनतेशी कोंकणीमधून संवाद साधण्यासाठी हे प्रशिक्षण देण्यात येते.

2. राजभाषेतून प्रकाशन योजना:

विज्ञान व तंत्रज्ञान ,अर्थ ,इतिहास ,जनसंपर्क माध्यम ,प्रशासन ,पर्यटन ,समाजशास्त्र इत्यादी विषयात राज्यातील लेखकांमधील प्रतिभा विकसित करून त्यांना प्रोत्साहन देण्यासाठी आणि कोंकणी व मराठी भाषांचा विकास करण्याच्या हेतूने या योजनेची आखणी केली आहे.

3. भाषा पुरस्कार योजना:

भाषातज्ञांच्या कार्याला व्यासपीठ मिळवून देण्यासाठी ही योजना तयार करण्यात आली आहे. कोंकणी, मराठी आणि संस्कृत भाषांच्या क्षेत्रात समर्पितपणे कार्य केलेल्या व्यक्तींना मानधन, प्रमाणपत्र, स्मृतिचिन्ह देण्यात येते. भाषा पुरस्कार खालील प्रमाणे:

1. ज्ञानपीठ पुरस्कार विजेते रवीन्द्र केळेकार कोंकणी भाषा पुरस्कार
2. बा. द. सातोस्कर मराठी भाषा पुरस्कार
3. दुर्गराम उपाध्ये संस्कृत भाषा पुरस्कार

4. भाषा विकास योजना:

राज्य सरकाराच्या भाषा धोरणांचा प्रसार करण्याचे या योजनेचे ध्येय आहे. कोंकणी, मराठी, हिंदी आणि संस्कृत या प्रादेशिक भाषांच्या विकासासाठी विविध उपक्रम राबवणाऱ्या पात्र गटांना/संस्थांना आर्थिक सहाय्य देण्यात येते.

5. राजभाषा जागृती योजना:

या योजनेअंतर्गत, प्रशासकीय आणि शैक्षणिक क्षेत्रात राजभाषेच्या विकासासाठी विविध कार्यक्रम, कार्यशाळा, व्याख्यान इत्यादी आयोजित करण्याचे उद्दिष्ट आहे. ही योजना राजभाषा संचालनालयातर्फे राबविली जाते.

6. राजभाषा अक्षर मित्र योजना:

या योजनेअंतर्गत कोंकणी आणि मराठी नियतकालिके, मासिके इत्यादी प्रकाशित करणाऱ्या प्रकाशकांना आर्थिक सहाय्य दिले जाते.

7. राजभाषेचा प्रसार आणि विकास:

या अर्थसंकल्पीय शीर्षाखाली कोंकणी, मराठी आणि हिंदीतून पत्रव्यवहार करण्यासाठी सरकारी/निम-सरकारी कर्मचाऱ्यांना देवनागरी लिपीत संगणकीय टंकलेखन करण्याचे प्रशिक्षण दिले जाते.

-5-

तक्रार निवारण प्रणालीचा तपशील

सार्वजनिक तक्रारी अधिकारी

अनु क्र.	सार्वजनिक तक्रार अधिकारी म्हणून नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्याचे पद	पत्ता	दूरध्वनी क्र.
1.	सहाय्यक संचालक (कोंकणी)	जुन्ता हाऊस, पहिली लिफ्ट, पाचवा मजला, पणजी गोवा. पीन 403001	2420179/ 2420071

माहिती हक्क कायदा 2005 अंतर्गत नियुक्त अधिकारी

अनु. क्र.	पीआयओ म्हणून नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्याचे पद	पत्ता	दूरध्वनी क्र.	एका पेक्षा अधिक पीआयओ असल्यास, स्थळ/उपक्रमांची

				विभागणी
1.	सहाय्यक संचालक (कोंकणी)	जुन्ता हाऊस, पहिली लिफ्ट, पाचवा मजला, पणजी गोवा. पीन 403001	2420179/ 2420071	पणजी

अनु. क्र.	एपीआयओ म्हणून नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्याचे पद	पत्ता	दूरध्वनी क्र.	एका पेक्षा अधिक पीआयओ असल्यास, स्थळ/उपक्रमांची विभागणी
1.	कनिष्ठ लघुलेखक	जुन्ता हाऊस, पहिली लिफ्ट, पाचवा मजला, पणजी गोवा. पीन 403001	2420179/ 2420071	पणजी
2.	वरिष्ठ लिपीक			
3.	कनिष्ठ भाषांतरकार (कोंकणी)			
4.	कनिष्ठ भाषांतरकार (मराठी)			

अ. क्र.	प्रथम अपील अधिकारी म्हणून नियुक्त केलेल्या अधिकाऱ्याचे पद	पत्ता	दूरध्वनी क्र.	ई-मेल पत्ता
1.	संचालक, राजभाषा संचालनालय	जुन्ता हाऊस, पहिली लिफ्ट, पाचवा मजला, पणजी गोवा. पीन 403001	2420179/ 2420071	dir-dol.goa@nic.in

CITIZEN'S CHARTER

INTRODUCTION

Directorate of Official Language is a result of one of the significant efforts initiated by the State Government for development of vernacular languages. Being aware about the importance of regional languages, the State Legislative Assembly passed the Goa, Daman & Diu Official Language Act, 1987 which states that “Konkani Language in Devnagari Script” shall be the Official Language of the State and whereas there is a provision for Marathi Language in the Act, which shall also be used for all or any of the official purposes.

Earlier, from 1987 onwards Government had established an Official Language Cell which was under the control of General Administration Department, Government of Goa.

In the year 1997, Directorate of Official Language was established vide Government Order No. 23/1/87/GA & C (1) dated 26/03/1997 with the existing staff of then Official Language Cell and full time Director was appointed vide Order No. 5/9/2002/PER dated 28/08/2003, and separate budget head was allotted from the year 2004-05. Hence, the Directorate of Official Language was established in the year 2004 with responsibilities to implement the Official Language Act 1987 and the Schemes for Development of Languages prevalent in the State.

It may be observed that this Department does not deal directly with the Citizens. The major part of the activities and the services rendered by this Department are for Government Departments/Agencies or for Government Employees. The Directorate of Official Language is expanding its ambit of functioning by way of introducing various Schemes, Trainings for the development of Official Language and other vernacular languages, preparation of Terminologies in Konkani, Research activities, etc.

VISION AND MISSION

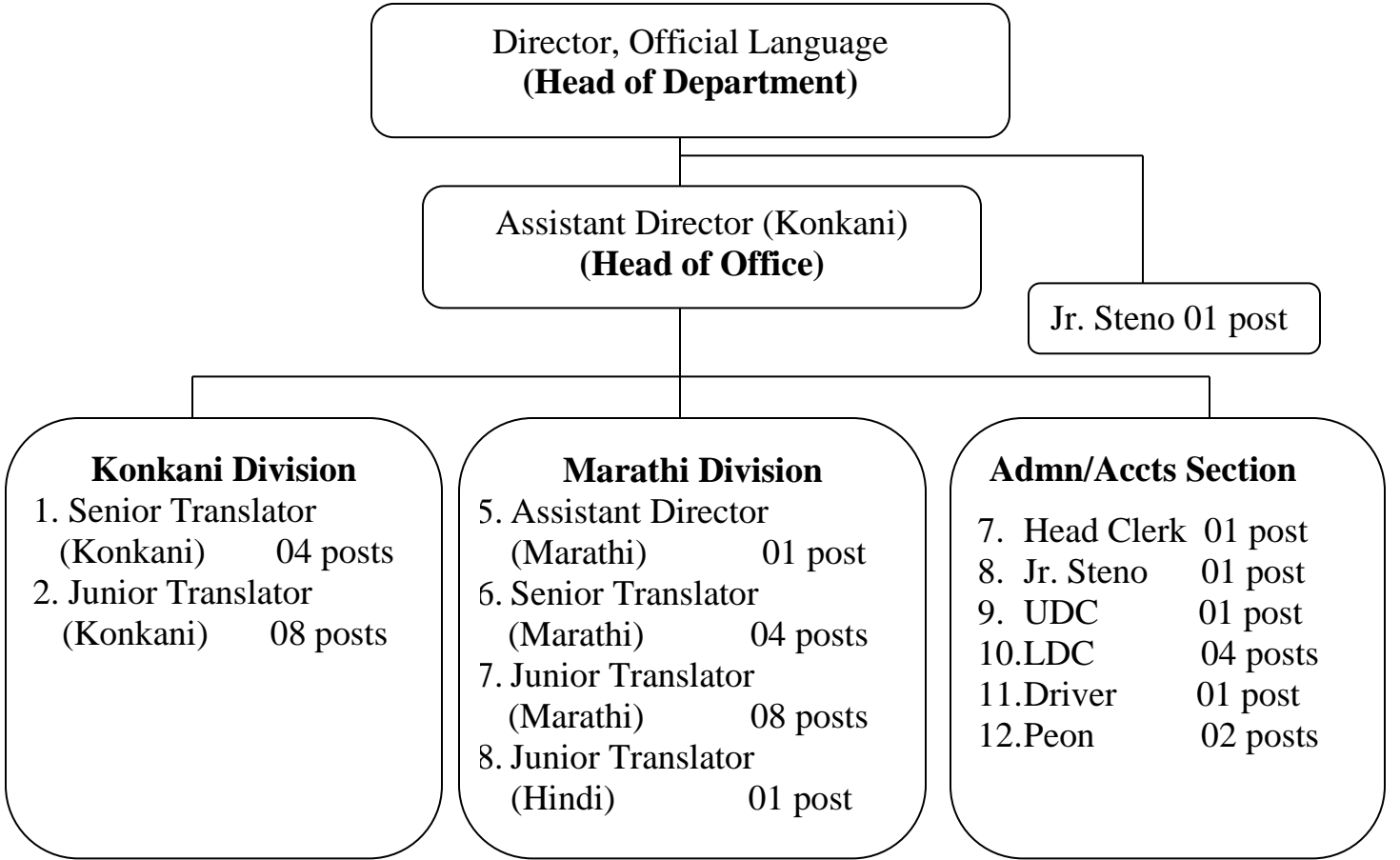
- a) Implementation of Official Language Act 1987 and notifications issued under this Act.
- b) Implementation of the Language policy of State Government.
- c) Initiating measures for maximum use of Official Language in Administration as well as other fields of knowledge.
- d) Imparting training through various schemes by way of workshop, seminars, etc.
- e) Imparting Devnagari Computer Typing training to Government/Semi Government employees to familiarise them to undertake replies in Konkani, Marathi & Hindi.

DETAILS OF SERVICES RENDERED

1. Translation of various types of documents received from other Government Departments such as Developmental schemes, Invitation cards, LAQ's, Election manuals, Press notes, Citizen's Charters, Court Matters, Acts and Rules, etc. into Konkani/Marathi/Hindi/Portuguese and vice-versa.
2. Imparting training of Konkani Language to all Government employees at Taluka level including All India Service Officers posted in Goa, so as to facilitate them to use Konkani Language for Administrative purposes.
3. Devnagari Computer Typing training to the clerical staff is also a part of above training programme.
4. Preparation of various Terminologies in different subjects such as Administrative, Legal, Legislative, Folk-Lore (Lokved), Economics-Finance, Medicines, Granthalaya Paribhshik Utaraval Kosh, Education, Press Media, Glossary/Dictionary of Literary terms, Glossary of Environmental Science, Medical Science and Awareness, Terminology of Trees, etc. in Konkani Language.

5. Implementation of various schemes for the effective implementation of Official Language and other Languages.
6. Organizing Workshops, Seminars on translation, copy editing, proof reading, vetting, etc. for the effective implementation of Official Language and other Languages.
7. Release of recurring Grants to Goa Konkani Akademi and Goa Marathi Akademy for the development of Konkani and Marathi languages respectively.
8. Grant-in-aid to Dalgado Konknni Akademi, Konkani Bhasha Mandal & All India Konkani Parishad for their activities in the field of promotion of concerned languages.
9. Directorate of Official language functions as Nodal Authority for use of Official Language by different Government Departments in their day to day administrative correspondence whenever required.
10. Nodal Agency with Government of India pertaining to State Official Language and facilitating languages in VIIIth Schedule of the Constitution of India.
11. To make all Government Websites multilingual (Konkani, Marathi, English etc.).
12. Translation of various assembly matters in Konkani and Marathi. Also assistance to the office of the Speaker for the Legislative business in Konkani.
13. Translation of various Name Boards, Nomenclature, Signages, etc. in Konkani and Marathi.
14. To constitute a Panel of Private Translators to enable Government Departments, Public Sector undertakings, Corporations, other organizations etc. to outsource the Translation from English to Konkani, English to Marathi, English to Hindi, English to Portuguese and vice versa.

ORGANIZATIONAL CHART (SANCTIONED STRENGTH)

SCHEMES IMPLEMENTED

1) Rajbhas Prashikshan Evzonn 2008 (Plan):

Under this scheme training is imparted to all Government Officers/Officials including Officers of All India Services posted in Goa in order to facilitate them to carry out official work in Konkani, being the Official Language of the State of Goa, so also, to make the correspondence and communication with general public in Konkani.

2) Scheme of Publication in Official Language (Plan):

This scheme is implemented to encourage writers in the State to develop their talent and to give boost to Konkani and Marathi languages on the subjects such as Science & Technology, Finance, History, Mass/Media Communication, Administration, Tourism, Sociology, etc.

3) Bhasha Puraskar Yojana (Plan):

This scheme is designed to explore the qualestic work of the language scholars. It aims to award an Honorarium, Certificate, Mementoes to persons who have dedicated their career in the interest of Language, i.e. for Konkani, Marathi and Sanskrit language. The Bhasha Puraskar is awarded as under:

- (a) Dnyanpeeth awardee Ravindra Kelekar Konkani Bhasha Puraskar for Konkani language.
- (b) B. D. Satoskar Marathi Bhasha Puraskar for Marathi language.
- (c) Durgaram Upadhe Sanskrit Bhasha Puraskar for Sanskrit language.

4) Bhasha Vikas Yojana (Plan):

This schemes aims to popularize the language policies of the State Government. Financial support to the eligible group/institution is released to undertake various activities to be conducted for the development of Konkani, Marathi, Hindi and Sanskrit.

5) Rajbhasha Jagruti Yojana (Plan):

This scheme aims to organize various Programmes, Workshops, Talks etc. for the development of Official Language in the field of Administration and Education. The scheme is directly implemented by Directorate of Official Language.

6) Rajbhasha Akshar Mitra Yojana (Plan):

Under this scheme a supporting grant is released to the publishers who publish the periodicals, magazines, etc. in Konkani and Marathi Languages.

7) Promotion and Development of Official Language:

Under this Budget Head, training in Devnagari Computer Typing is imparted to Government/ Semi-Government employees so that correspondence is made in Konkani, Marathi and Hindi for giving replies as and when necessary.

DETAILS OF GRIEVANCE REDRESSAL MECHANISM

Public Grievances Officer

Sr. No.	Designation of the officer designated as Public Grievances Officer	Postal address	Telephone No.
1.	Assistant Director (Konkani)	Junta House, 1 st Lift, 5 th Floor, Panaji, Goa. Pin 403001.	2420179/ 2420071

Officers designated under Right to Information Act, 2005

Sr. No.	Designation of the officer designated as PIO	Postal address	Telephone No.	Demarcation of area/ activities, if more than one PIO is there
1.	Assistant Director (Konkani)	1 st Lift, 5 th Floor, Junta House, Panaji, Goa. Pin 403001.	2420179/ 2420071	Panaji

Sr. No.	Designation of the officer designated as APIO	Postal address	Telephone No.	Demarcation of area/ activities, if more than one APIO is there
1.	Junior Stenographer	1 st Lift, 5 th Floor, Junta House, Panaji, Goa. Pin 403001.	2420179/ 2420071	Panaji
2.	Upper Division Clerk			
3.	Junior Translator (Konkani)			
4.	Junior Translator (Marathi)			

Sr. No.	Designation of the officer designated as First Appellate Authority	Postal address	Telephone No.	E-mail address
1.	Director of Official Language	1 st Lift, 5 th Floor, Junta House, Panaji, Goa. Pin 403001.	2420179/ 2420071	dir-dol.goa@nic.in